

Kaupunginhallitus

30.03.2020

Kaupunginhallitus

§ 80

16.3.2020

Asianro 263/00.04.01/2020

§ 98**Lausunto Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan 1. ehdotuksesta****Päätöshistoria**

Kaupunginhallitus 16.3.2020 80 §

Toimistoarkkitehti Emma Kaitaa ja maankäyttöpäällikkö Outi Pekkala
11.3.2020:

Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja –varojen vaihemaakuntakaavan luonnosvaiheen valmisteluaineisto on ollut nähtävillä 26.3.-27.4.2018. Raision kaupunki on kaupunginhallituksen kokouksessa 20.4.2018 antanut oman lausuntonsa aineistosta. Lausunnossa kiinnitettiin huomiota Haunisten altaan ja sen ympäristön virkistykseen liittyviin merkintöihin.

Nyt vaihemaakuntakaavan valmistelu on edennyt 1. ehdotusvaiheeseen. Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavaa on valmisteltu laajassa yhteistyössä sidosryhmien kanssa luonnonvarafoorumissa. Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus päätti kokouksessaan 20.1.2020 hyväksyä virastossa laaditut kaava-asiakirjat Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan 1. ehdotukseksi ja pyytää vaihemaakuntakaavaehdotuksesta MRA 13 §:n mukaiset lausunnot asetuksessa määritellyiltä tahoilta. Lausunnolle on saatu lisäaikaa siten, että kaupunginhallitus ehtii lausua asiasta kokouksessaan 16.3.2020.

Vaihemaakuntakaavaehdotus tullaan asettamaan julkisesti nähtäville myöhemmin keväällä, jolloin kaikilla asianomaisten kuntien jäsenillä ja osallisilla on mahdollisuus tehdä muistutus kaavaehdotuksesta.

Kaavaselostuksen johdannossa on vaihemaakuntakaavan tavoitteesta todettu mm. seuraavaa:

”Kaavassa käsitellään maakunnan kierto- ja biotalouden näkökulmasta keskeisten luonnonvarojen käyttö ja potentiaalit sovittaen ne yhteen luonnonarvojen sekä virkistykseen ja matkailun kehittämistarpeiden kanssa.”

”Luonnonarvojen ja –varojen vaihemaakuntakaavan tavoitteiden toteuttaminen on osa aluekehitystyötä ja on edellyttänyt laajaa alueellista sidosryhmytyöskentelyä ja perustietoa keräävää selvitystyötä. Kaavatyön keskeinen tavoite on siis osoittaa mahdollisuuksia ja maakunnan potentiaaleja käsiteltä-

vissä teemoissa, eikä itseisarvona ole kaiken toiminnan merkitseminen kaa-vaan konkreettisina merkintöinä.”

”Maakuntakaavaa on pyritty kehittämään aiempaa strategisempaa suunniteluvälineenä edellisen hyväksytyin taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavan periaatteiden mukaisesti.”

Luonnosvaiheessa annettu lausunto ja siihen saatu vastine:

Luonnosvaiheessa lausuttavana aineistona oli lähtökohtia ja tavoitteita koskeva selostuksen osa, valmisteluaineiston liitekartat ja silloin voimassa olleiden maakuntakaavojen yhdistelmä.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 20.4.2018 antaa Varsinais-Suomen liitolle luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen aineistosta seuraavan lausunnon:

”Haunisten allas on valmisteluaineistossa luokiteltu virkistysalueeksi sekä erilliseksi virkistyskohteeksi ja altaan ympärille on osoitettu olemassa oleva virkistysreitti. Tulevaisuudessa altaan osoittaminen virkistyskohteena vaihemaakuntakaavassa ei ole mahdollista. Altaan luonnollinen valuma-alue on riittämätön ylläpitämään nykyinen veden korkeustaso. Altaan vesi on sinne keino-tekoisesti pumpattua ja tulevaisuudessa veden pinnan korkeustason pitäminen edes nykyisellään ei ole missään mielessä kannattavaa. Veden pumpaaminen joesta on myös ristiriidassa Raision ja Ruskon joen ennallistamishankkeen kanssa (ELY, AVI, Rusko, Raisio). Lisäksi veden pinnan laskettua on altaassa päässyt vallalle haitallisena vieraslajina tunnettu lammikki. Alue tulee kuitenkin Raision kaupungin kannan mukaan säilyttää virkistysalueena, mutta poistaa virkistyskohde- ja virkistysreitimerkinnyt.”

Vastineena Varsinais-Suomen liitto toteaa tähän:

”Haunisten alueen virkistysmerkintää tarkennetaan siten, ettei se ole riippuvainen altaan vedenpinnan tasosta ja ole ristiriidassa vesistöjen ennallistamisen kanssa, vaan tukee Raision alueelle osoittamaa ja laajasti hyödynnettyä virkistystoimintaa. Alue on myös osa Turun kaupunkiseudun pohjoisille laajoille metsäalueille johtavaa maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävää viheryhteyttä. Lisäksi aluetta sivuaa Raision alueen osuus Kuhankuonon retkeilyreitistöstä (Kullaanpolku).”

Huomioita vaihemaakuntakaavan 1. ehdotuksesta ja sen tarkistamistarpeet Raision kaupungin osalta

Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja –varojen vaihemaakuntakaavan 1. ehdotuksessa on Raision kaupungin alueelle esitetty seuraavia merkintöjä:

- 1. Kehittämisperiaattemerkintä: Matkailun, retkeilyn ja virkistyske-hittämisen kohdealue**

Aikanaan luonnosvaiheen valmisteluaineiston kartassa (2a Voimassa olevan maakuntakaavan retkeily-, matkailu- ja virkistysaluemerkinnät) Haunisten allas ympäristöineen oli osoitettu virkistysalueeksi ja sen eteläpuolelle oli merkitty olemassa olevat virkistysreitit, jotka jatkuvat itään, länteen ja etelään kah- ta pääreitillä: Raisionjokilaaksoa myöten ja kauppakeskittymän läpi Vetikon alueelta Satakunnantien suuntaan yhdistyen taas Raisionjokilaakson reittiin.

Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja –varojen vaihemaakuntakaavan 1. eh- dotuksessa Haunisten allas on sisällytetty Matkailun, retkeilyn ja virkistykseen kehittämisen kohdealueeseen (keltainen katkoviiva), joka liittyy laajemmin Kullaanvuoren retkeilyreitistöön ja Maskun Rivieran alueisiin.

Matkailun, retkeilyn ja virkistykseen kehittämisen kohdealueina on ehdotukses- sa osoitettu valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät matkailun, retkeilyn ja virkistykseen kehittämisen kohdealueet. ”Suunnittelu- määräyksessä todetaan, että ”suunnitelmien ja toimenpiteiden tulee olla pitkä- jänteisiä, ympärivuotisia toimintoja ja elinkeinoja tukevia sekä alueiden omi- naispiirteitä hyödyntäviä, ja niiden on edistettävä kehittämisen kohdealueen toimintoja ja saavutettavuutta ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kes- tävällä tavalla.”

Tarkistettava:

Vaihemaakuntakaavaehdotuksessa esitetyllä matkailun, retkeilyn ja virkistyk- sen kehittämisen kohdealueella on Raision kaupungin alueella tulevaisuudes- sa edellytyksiä ulottua vain Kullaanvuoren eteläpuolelle sijoittuvaan lentome- luvyöhykkeeseen asti ja siten eteläosan kohdealuerajaus tukee poistaa liitteen 3 mukaisesti.

Perusteluina tarkistuksella mm:

- Kaavaehdotuksessa esitettyä kehittämisen kohdealuetta halkoo maa- kuntakaavan tieliikenteen yhteystarve Marjamäen liittymän kohdalta Turun lentoaseman suuntaan sekä lentoliikenteen aiheuttama melu- alue.
- Vaikka voimassa oleva Raision yleiskaava 2020 on monilta muilta aluevarauksiltaan edelleen käyttökelpoinen asiakirja maankäytön jat- kosuunnittelulle, ei se tämän alueen kehittämisessä toimi suuntaa- antavana taustamateriaalina. Kyseinen seutu on pitkällä ajanjaksolla kehittyvää aluetta, joka todennäköisesti tulee toiminnoiltaan tukeutu- maan alueen läpi yleiskaavan laatimisen jälkeen maakuntakaavassa esitettyyn tieyhteystarpeeseen.

2. Maankäytön merkinnät: Maa- ja metsätalous- /retkeily- /virkistysalue (MRV)

Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja –varojen vaihemaakuntakaavan 1. eh- dotuksessa on uutena aluumerkintänä *esitetty Maa- ja metsätalous-/ retkeily-*

Virkistysalueita (MRV) eli Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä matkailun ja virkistysalueiden kehittämistarpeita. Alueita voidaan osoittaa maa- ja metsätalouden lisäksi loma-asumiseen ja matkailutoiminnoille. Alueita koskee lisäksi suunnittelumääräys: Olemassa olevien alueiden täydennykseksi ja laajennukseksi voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa pääasiallista käyttötarkoitusta kohtuuttomasti haittaamatta loma-asutusta, matkailua ja virkistyskäyttöä palvelevia toimintoja, sekä maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mm. uutta pysyvää asumista ja, erityislainsäädännön ohjaamana, myös muita toimintoja.

Raisiossa MRV-aluevarauksia on esitetty kaupungin pohjoisosiin: Mahittulaan Petterinpellon pohjoispuolelle, Rauman valtatie (vt8) varteen Kantokankaan yritysalueen laajennusosalle ja Maskun rajan myötäisesti jatkuen laajemmin Uudenkaupungin radan länsipuolelle Isosuon kaatopaikka-alueen tuntumaan.

Vaihekaavakortteihin sisältyvässä Kaavakortteissa merkinnästä todetaan mm. seuraavaa: ”Merkinnällä yhdenmukaistetaan aiempien maakuntakaavojen aluerajaukset. MRV-merkintä on rajattu kaavaan aiemman Varsinais-Suomen kehyskuntien maakuntakaavan periaatteiden mukaisesti puuttuville alueille. Merkintä on puuttunut Salon ja Turun kaupunkiseutujen maakuntakaava-alueilta.” ... ”Muutosalueet kytkeytyvät rakennettuun ympäristöön ja mahdollistavat paikallisesti luonnon- ja kulttuuriarvojen turvaamisen ja hyödyntämisen. Uudet aluerajaukset eivät aiheuta merkittäviä muutoksia voimassa olevien kaavojen merkintöihin nähden.”

Tarkistettava:

- Mahittulan alueelta painotukset maankäytön virkistystoiminnalle tulee poistaa viitaten kehittämisperiaatetta koskeviin perusteluihin.
- Rauman valtatie varren työpaikka-alueelle sijoittuva MRV-merkintä tulee poistaa.
- MVR -alueet Isosuon kaatopaikka- ja teollisuusalueen eteläpuolisilta osilta tulee poistaa, koska ne ovat irrallisia kokonaisuuteen nähden eikä niiden osoittamiselle ole perusteita.

3. Maankäytön merkinnät: Virkistysalue (V) ja ulkoilureitit

Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät ulkoilu-, retkeily-, urheilu- ja muut virkistysalueet on kaavaehdotuksessa merkitty vihreällä aluevarausvärillä ja V-kirjainmerkinnällä. Olemassa olevat ulkoilureitit, joilla on merkitystä osana maakunnallista ulkoilureittiverkostoa, on osoitettu umpinaisella vihreällä palloviivalla. Ohjeelliset ulkoilureitit, joiden linjaus tarkentuu jatkosuunnittelussa, on esitetty vihreäreunaisella palloviivalla.

Voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmässä Raisiota halkoo itä-länsisuuntainen viheraluevyöhyke Haunisten altaalta, Kerttulan läpi ja Tikanmaan yläpuolelta Naantalin rajalle. Lisäksi tästä linjasta on etelään johtavat

viheryhteydet Naantalin rajan tuntumassa, Piuhanojalaaksossa, Raisionjokilaaksossa sekä Haunisten altaalta Vetikon alueen läpi liittyen Raisionjokilaakson viherkäytävään. Ulkoilureittejä on osoitettu kaupungin läpi itä-länsisuuntaiselle viheralueelle, Raisiojokilaaksoon, Kuloistenniitystä Haunisten altaalle sekä Rauman valtatie (vt8) vieressä Kullaanvuorelle.

Vaihemaakuntakaavaehdotuksessa on näiden lisäksi merkitty uusia virkistysalueita Mahittulaan sekä Raisionlahden suojelualueelta Krookilan alueen läpi Turkuun. Ulkoilureiteistä on lisätty Mahittulaan Kullaanpolku kokonaisuudessaan ja sen lisäksi Haunisten allasta tiivisti kiertävä reitti sekä yhteys siltä Turkuun. Raisionlahden ympäri on niin ikään osoitettu ulkoilureitti ja siltä yhteydet uutta viheraluetta pitkin kohti Turku ja pienvenesataman läpi etelään Nesteen jalostamoalueen tuntumaan ja siitä ohjeellisena virkistysaluetta pitkin kohti Naantalia.

Tarkistettava:

- Vaihemaakuntakaavan tavoitteissa todetaan, että ”kaavatyön keskeinen tavoite on siis osoittaa mahdollisuuksia ja maakunnan potentiaaleja käsiteltävissä teemoissa, eikä itseisarvona ole kaiken toiminnan merkitseminen kaavaan konkreettisina merkintöinä.” Tavoitteesta poiketen on nyt esillä olevaan ehdotukseen sisällytetty kohteita ja merkintöjä, joilla ei ole maakunnallista eikä edes seudullista merkitystä.
- Haunisten allas lähiseutuineen on kehittyvää aluetta, jota ei tule rajata määrävällä kehämäisellä ulkoilureittimerkinnällä vaan osoittaa alueelle maakuntakaavan strategiseen luonteeseen paremmin sopiva ohjeellinen ulkoilureittiyhteys Turun suunnasta Kullaanpolulle ja etelään johtaville reiteille.
- Mahittulan alueen Virkistysalumerkinnät tulee poistaa kohdassa 1. Kehittämisperiaatemerkinä: Matkailun, retkeilyn ja virkistyskehitämisen kohdealue mainituin perustein.
- Suojellun Raisionlahden ympäristön virkistysreitit ansaitsevat paikkansa maakuntakaavaehdotuskartalla, mutta ulkoilureittiyhteys tältä Naantalin suuntaan tulee ohjata suurempana linjana Katteluksen alueen kautta eikä Nesteen jalostamon tuntumaan.
- ELY-keskus on laatinut ruoppausmassojen läjityksestä seudullisen selvityksen, jossa Kukonpään alue on todettu ko. toimintaan sopivaksi. Tämä tulee huomioida virkistysalueiden suunnittelussa jalostamoalueen läheisyydessä.

4. Muut vaihemaakuntakaavaehdotuksen huomionarvoiset merkinnät

Vaihemaakuntakaavaehdotuksessa Vanha Raumantien varressa oleva moottorirata-alue on huomioitu retkeily- ja matkailutoimintojen kohdemerkinnällä (r). Samalla seudulla toimiva kiviainesten ottoalue on merkitty kohdemerkinnällä: Kiviainesten ottoalue ja materiaaliterminaali (ejk). Kohdemerkinnällä osoitetaan kalliokiviainesten ottoon ja maa-ainestermiinaalien alueet. Alueet

varataan kalliokiviainesten ottoon ja maa-ainesten sekä uusiokäyttöön soveltuvien materiaalien käsittelyyn.

Lisäksi kaavaehdotuksessa on merkitty nykyiset ja uudet suurjännitelinjat sekä kumotuksi poistuva maakaasulinja. Raisionlahden alueella on merkitty Temppelelivooren jätevedenpuhdistamo-merkintä niin ikään kumottavaksi. Venesatama on osoitettu vene- tai palvelusatama -merkinnällä.

- Ehdotuksessa on ilahduttavasti huomioitu Raision pienvenesataman, moottorirata-alueen ja Palovuoren kiviainesten ottotoiminnan merkittävyydet seudullisessa mittakaavassa sekä päivitetty asiaankuuluvalla tavalla yhdyskuntatekniseen huoltoon liittyviä merkintöjä.
- Uusi 400 kV:n Naantalinsalmi-Lieto -suurjännitelinja Raision pohjoisrajalla edesauttaa teollisuuden sijoittumista Kantokankaan työpaikka-alueelle.

Tarkistettava:

Ei tarkistamistarpeita.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Ari Korhonen

Raision kaupunki toteaa lausuntonaan Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja varojen vaihemaakuntakaavan 1. ehdotuksesta kuten edellä on esitetty.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös

Niko Toivosen ehdotuksesta kaupunginhallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että esittelytekstissä oleva lausunto annetaan viranhaltijalausuntona määräajan puitteissa ja että lausuntoa tarkistetaan tarvittaessa kaupunginhallituksen 30.3.2020 kokouksen päätöksen mukaisesti.

Sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus saapui kokoukseen etäyhteydellä tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19.05.

Liitteet

- 1 VSn maakuntakaavaehdotustarkastelu 3-2020 LIITE 1 - voimassa oleva kaavayhdistelmä.pdf
- 2 VSn maakuntakaavaehdotustarkastelu 3-2020 LIITE 2 - vaihemaakuntakaavan 1. ehdotus.pdf
- 3 VSn maakuntakaavaehdotustarkastelu 3-2020 LIITE 3 - Kehittämisen kohdealue.pdf
- 4 VSn maakuntakaavaehdotustarkastelu 3-2020 LIITE 4 - MRV-merkintä.pdf
- 5 VSn maakuntakaavaehdotustarkastelu 3-2020 LIITE 5 - Virkistys ja ulkoilu.pdf

6 Engströmin ehdotus ja perustelut

Oheismateriaali 8 Lausuntopyyntö Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan 1. ehdotuksesta

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Ari Korhonen

Raision kaupunki toteaa lausuntonaan Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan 1. ehdotuksesta kuten edellä on esitetty.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös

Kristiina Engström ehdotti Juha Jormanaisen kannattamana seuraavia muutoksia esitettyyn lausuntoon:

1. Kehittämisperiaatemerkinä: Matkailun, retkeilyn ja virkistystyksen kehittämisen kohdealue

Tarkistettava:

Vaihemaakuntakaavaehdotuksessa esitetyllä matkailun, retkeilyn ja virkistystyksen kehittämisen kohdealueella on Raision kaupungin alueella tulevaisuudessa erinomaisia edellytyksiä ympärivuotiselle toiminnalle. Voimassa oleva Raision yleiskaava 2020 on monilta aluevarauksiltaan käyttökelpoinen asiakirja maankäytön jatkosuunnittelulle myös tämän alueen kehittämisessä. Raisio tulee strategiansa mukaisesti tukemaan retkeily ja virkistystoimintaa tälläkin alueella. Raisio aloittaa myös toimenpiteet haitallisen vieraslajin lammikin torjumiseksi.

2. Maankäytön merkinnät: Maa- ja metsätalous- /retkeily- /virkistysalue (MRV)

Tarkistettava:

Ei tarkistamistarpeita.

3. Maankäytön merkinnät: Virkistysalue (V) ja ulkoilureitit

Tarkistettava:

Ei tarkistamistarpeita.

4. Muut vaihemaakuntakaavaehdotuksen huomionarvoiset merkinnät

Tarkistettava:

Ei tarkistamistarpeita.

Veijo Mikola ehdotti Hannele Lehto-Laurilan ja Vesa Parantaisen kannattamana, että lausunnon kohdasta **3. Maankäytön merkinnät: Virkistysalue (V) ja ulkoilureitit** poistetaan tarkistettavista asioista toinen kohta eli teksti: ”Haunisten allas lähiseutuineen on kehittyvää aluetta, jota ei tule rajata määrävällä kehämäisellä ulkoilureittimerkinnällä vaan osoittaa alueelle maakuntakaavan strategiseen luonteeseen paremmin sopiva ohjeellinen ulkoilureittiyhteys Turun suunnasta Kullaanpolulle ja etelään johtaville reiteille.”

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty kaksi esittelijän ehdotuksesta poikkeavaa kannatettua ehdotusta ja niistä on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: Tehdyistä ehdotuksista äänestetään erikseen. Suoritetaan kaksi nimenhuutoäänestystä, joista ensimmäisessä vastakkain asetetaan Kristiina Engströmin tekemä ehdotus ja esittelijän tekemä ehdotus. Tämän jälkeen suoritetaan toinen äänestys, jossa vastakkain asetetaan Veijo Mikolan tekemä ehdotus ja esittelijän tekemä ehdotus. Äänestys ehdotus hyväksyttiin.

Äänestys 1.

Puheenjohtaja teki seuraavan hyväksytyin äänestys ehdotuksen: suoritetaan nimenhuutoäänestys, jossa esittelijän tekemää ehdotusta kannattavat äänestävät jaa ja Kristiina Engströmin tekemää ehdotusta kannattavat äänestävät ei.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä (Ek, Lehto-Laurila, Mikola, Parantainen, Maunula, Moislahti, Vuorinen, Koivisto ja Rantala) ja 2 ei-ääntä (Jormanainen ja Engström).

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän päätösehdotus oli tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Äänestys 2.

Puheenjohtaja teki seuraavan hyväksytyin äänestys ehdotuksen: suoritetaan nimenhuutoäänestys, jossa esittelijän tekemää ehdotusta kannattavat äänestävät jaa ja Veijo Mikolan tekemää ehdotusta kannattavat äänestävät ei.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 6 jaa-ääntä (Maunula, Moislahti, Vuorinen, Jormanainen, Koivisto ja Rantala) ja 5 ei-ääntä (Ek, Lehto-Laurila, Mikola, Parantainen ja Engström).

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän päätösehdotus oli tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Emma Lindqvist poistui esteellisenä kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyyden peruste hallintolain 28 § 1 mom. 5 kohta

(yhteisöjäävi). Lindqvist on Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen ja maankäyttöjaoston jäsen.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen liitto

